

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v torek, dne 1. oktobra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 114.

Pred uzakonitvijo novega konkurznega postopanja.

Kakor se piše, dobimo vendar že v kratkem nov konkurzni red. V ministru pravde so namreč že dovršeni načrti novega konkurznega zakona, o prisilni poravnavi izven konkurza in zakona o uveljavljanju obeh omenjenih zakonov. Načrti zakonov so bili že izročeni Vrhovnemu zakonodajnemu svetu in se njihova uzakonitev pričakuje v najkrajšem času. To nam bo prineslo enotnost tudi v tej izredno važni strani gospodarskega življenja.

Načrtu konkurznega zakona je služil za podlago avstrijski konkurzni zakon iz leta 1914, ki je veljal doslej v naši državi samo v Sloveniji in Dalmaciji in ki ni samo eden najnovejših, temveč po splošnem priznanju tudi eden najboljših konkurznih zakonov. Služil je tudi za podlago pri sestavi novega konkurznega zakona v Češkoslovaški. Z uzakonjenjem tega načrta bo dobil naš gospodarski svet enako konkurzno pravo v vsej državi ter bo došel do hitrega in cenene postopanja v tej važni stvari.

Načrt določa nagrade konkurznim upraviteljem, za katere ne bodo, kakor doslej v večjem delu države, merodajna njihova posamezna dela, temveč obseg in vrednost konkurzne mase ter uspeh, ki je bil dosežen za upnike. Tako bo storjen konec prekomernim nagradam konkurznih upraviteljev in zavlačevanju konkurznega postopanja od brezvestnih upraviteljev z namenom pridobitve čim večjih dohodkov iz konkurza. Onemogočila se bo nesorazmernost med stroški konkurznega postopanja in konkurzno maso samo, ki je šla doslej včasih tako daleč, da je od cele konkurzne mase ostalo upnikom za pokritje njihovih terjatev ali zelo malo, ali pa skoro nič.

Zelo skrbno so izdelani predpisi o pravicah do nagrad in predpisi o izgubi zastavne pravice in drugih zavarovanj v zadnjem času pred otvoritvijo konkurza. Ti predpisi bodo prepričali mahinacije, ki so se čisto izvajale kratak čas pred otvoritvijo konkurza in ki streme za tem, da se ustvari nekaterim upnikom na škodo drugih upnikov ugodnejši položaj ali pa da se del konkurzne mase sploh odtegne konkurznim upnikom.

Na drugi strani je avtonomija upnikov zavržena na pravo mero, tako da bo nemogoče, da bi malo število upnikov zlorabljal to avtonomijo v svoje sebične namene in v škodo ostalih upnikov.

Potrebno je poudariti tudi to, da pogoji novega zakona o prisilni poravnavi onemogočajo brezvestnim konkurznim dolžnikom, da bi prisilno poravnavo izkoristili kot sredstvo za izigravanje upnikov, in da je zaradi preprečenja prevelikih stroškov predviden edino praktično urejen skrajšani postopek.

Poleg konkurznega zakona se izda tudi zakon o prisilni poravnavi izven konkurza. Poravnava izven konkurza je pravna ustanova, ki je danes uvedena v vseh evropskih državah v splošnem naziranju, da tudi poleg najpopolnejšega konkurznega zakona ni odveč. Tudi poleg najboljšega konkurznega zakona so posledice konkurza za dolžnike ter upnike in za vse narodno gospodarstvo navadno težje, kakor posledice poravnave izven konkurza. V delu naših gospodarskih krogov je obstojalo in morda še danes obstoja nerazpoloženje napram ustanovi poravnave izven kon-

kurza. Pojav tega nerazpoloženja je bil brez dvoma posledica slabih izkušenj s hrvatsko bansko naredbo o prisilni poravnavi izven konkurza. Toda zlorab, ki so se vršile v času trajanja te banske naredbe, ni bila kriva ustanova poravnave izven konkurza sama, temveč nedostatki te naredbe in pomanjkanje neobhodno potrebnih kavitel proti zlorabam. Pri izdelavi novega zakona o prisilni poravnavi izven konkurza so se zato upoštevale tudi izkušnje, pridobljene pri uporabi banske naredbe ter so določeni vsi potrebni ukrepi, s katerimi se bo v bodoče onemogočilo brezvestnim dolžnikom, da bi se posluževali tega postopka z namenom izigravanja svojih obveznosti napram upnikom. V tem namenu je v načrtu zakona o prisilni poravnavi izven konkurza vezana že sama otvoritev postopanja na take pogoje, ki bodo onemogočali poravnavo nepoštenim dolžnikom ali takim dolžnikom, ki niso poravnave zahtevali pravočasno. Ti pogoji bodo zagotovili upnikom tudi večje kvote od onih, ki jih po pravu prejmejo v konkurzu, razen tega pa tudi krajši rok plačila teh kvot. Da bi se že v početku preprečil vsak poskus dolžnikov, da se postopka za poravnavo poslužijo v namenu izigravanja upnikov, se določa, da se mora postopek v vsakem stadiju ustaviti, ako se pokaže, da je dolžnik zahteval ta postopek z namenom izigravanja svojih upnikov, in zlasti ako se poka-

že, da mu manjka dobra volja ali možnost izpolniti ponujeno poravnavo.

V primeri z ukinjeno hrvatsko bansko naredbo so poostreni pogoji za sprejem in odobritev poravnave. S predpisom, da se postopek mora ustaviti, ako ne pride do poravnave v 90 dneh po otvoritvi postopka, je zagotovljena brzina samega postopka.

Določeni so tudi posebni ukrepi glede na zagotovitev izvršitve poravnave. Z omenjenimi ukrepi se daje upnikom zadostna zaščita pred zlorabami s postopkom za poravnavo izven konkurza in ta zaščita je tudi še poostrena s primernimi kazenskimi sankcijami.

V smislu splošnih zahtev se daje posebna zaščita vlagateljem, in sicer v prvi vrsti malim vlagateljem tako pri konkurznem postopku kakor tudi pri postopku o poravnavi izven konkurza. — Vlagateljem do vsote 10.000 dinarjev se vobče priznava prvenstvena pravica do kritja v primeru, ako zahteva postopek za poravnavo denarni zavod, ki se bavi s sprejemanjem hranilnih vlog. Razen tega se predvidevajo še posebni ukrepi za zaščito vlagateljev.

Pri izdelavi načrtov obeh zakonov so se upoštevala mnenja, ki so bila predložena od gospodarskih korporacij in organizacij upnikov. Po načrtu zakona, s katerim se imata oživitviti novi konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi, imata stopiti oba zakona v veljavo šest mesecev po objavi v »Službenih Novinah«.

ZAVAROVANEC TRGOVSKEGA BOLNIŠKEGA IN PODPORNEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI.

Prejeli smo: Bolniška in podporna blagajna »Mercur« v Zagrebu je pričela med trgovskimi tvrdkami in raznimi gospodarskimi zavodi v Sloveniji propagando, da prijavijo pri njej svoje nameščence v bolniško zavarovanje, češ, da jim bo nudila mnogo višje dajatve, kakor jih dovoljuje zakon o zavarovanju delavcev. S tem je posegel »Mercur« v delokrog Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani, pa je umestno opozoriti trgovske kroge in nameščence, da ne izstopajo iz zavarova-

nja pri Trgovskem bolniškem in podpornem društvu, ker bo slednje v bližnji bodočnosti ukrenilo vse, da na podlagi primerne povišanja prispevkov — zagrebški »Mercur« pobira od članov za nudenje višjih dajatve še posebne prispevke po 30 Din mesečno — nudi zavarovanim članom večje ugodnosti, kakor so možne v okviru zakona. Nova uprava je posvetila reorganizaciji društva največjo pažnjo, pa je gotovo, da bo mogla z vsestransko podporo od strani delodajalcev in nameščencev postaviti trdne temelje društvu, ki bo v nekaterih letih slavilo že 100-letnico svojega plodonosnega delovanja v korist zasebnih nameščencev.

»TRGOVSKI DOM« V LJUBLJANI BO TE DNI ŽE POPOLNOMA POD STREHO.

Se pred letom dni so mnogi z največjo skepsjo govorili o načrtu, ki je danes že izveden. Malodušnost, ki je za nas tipična in je v kali udušila že mnogo lepo zamišljenih akcij, je preti-tila, da uniči tudi akcijo za gradbo »Trgovskega doma«. Zato je danes, ko se polaga že krov na novo stavbo, naše veselje tem večje. Že v petek popoldne so na novi stavbi vihrale slovenske trobojnice v znamenje, da se je začela polagati streha. Po starem običaju se je priredila delavstvu v soboto popoldne zakuska in je ob tej priliki g. Ivan Jelačin ml. v imenu društva za gradbo »Trgovskega doma« izpregovoril zdravico, v kateri je podčrtal pomen, ki ga ima to intimno slavlje ne samo za one, ki pri stavbi neposredno sodelujejo, ampak tudi za trgovstvo sploh. Iskreno je čestital in napil stavbniku g. Miroslavu Zupanu za solidno in mojstrsko izvršbo stavbe, nadsvetniku arhitektu

ing. Šubiču, ki je zasnoval načrte in z veliko ljubeznijo nadzoruje njih izvedbo ter vsemu pri stavbnih delih zaposlenemu delavstvu. Skromnemu slavlju so prisostvovali skoro vsi člani odbora. Z upravičenostjo je nekdo izjavil, da je treba pomen tega momenta počrtati zlasti radi tega, ker se je začela graditi streha, ki ne bo ščitila samo stavbe, ampak celokupno slovensko trgovstvo.

* * *

ALZASKO HMELJSKO POROČILO.

Strasbourg, 27. sept. 1929.

Zadnje dni se je na deželi živahno nakupovalo. Ta teden je prišlo v druge roke okoli tisoč stotov, od katerih je kupila edinole tvrdka Lavrič nad 500 stotov. Ta tvrdka je plačala tudi najvišjo ceno zadnjih tednov, Frs. 300— za 50 kg. Kupovalo se je v splošnem po Frs. 100— do 200—, a deloma tudi ceneje. Kmetje v splošnem radi oddajajo. — Ceni se, da ena desetina pridelka ni bila obrana. — J. L.

Ivan Mohorič:

Na Holandsko.

(Nadaljevanje.)

V Amsterdamu so nam priporočali, da naj si ogledamo idilo holandskega življenja na deželi, v malih ribiških vaseh, kjer so ohranjene narodne noše, v navadi stare šege in običaji, da dobimo pravo sliko Holandske. In tako se je g. predsednik Jelačin odločil, da narediva izlet preko Monikendama, Volendam na otok Marken. To je tipična izletniška ruta, ki je opisana v neštetihih reklamah.

Pot pričanja pri glavnem kolodvoru, od koder nas je odpeljal vodni tramvaj preko pristanišnih dokov do bližnje maloželezniške postaje. Potem smo se vozili preko dolgočasne pokrajine, semintja kak mlin na veter. Ob železnici samoumevno vodni kanali in poleg njih asfaltirane ceste v senčnatem drevoredu. Dvakrat smo prestopili, da smo konečno prišli v Volendam, dolgočasno ribiško gnezdo, polno botog, ki prodajajo vsemogoče spomine na kraje ob Zuiderskem jezeru. Moram odkrito priznati, da je gospoda predsednika in mene ta izlet kruto razočaral. To, kar kažejo tu tujcu, je revna ribiška Holandija, ki mora človeku, kateri prave Holandske ne pozna — in s tem se očitno računa — vzbuditi čisto napačne pojme o Nizozemski. Celo to podjetje, ki transbarkira dnevno po tisoč tujcev, spada med tipične industrije za tujski promet, ki ima povsod naročene statiste in klakerje in ki zasledujejo poleg lastnega zaslužka še gotovo drugo tendenco. Kaj naj bi to bilo v tem primeru, si nisem bil prav na jasnem. Zdi se mi, da je namen zavarovati tujce. Drugače si ne morem tega razlagati.

Vozili smo se z malo železnico ob dolgih farmah perutnine, kjer se v velikem gojijo kokoši, race in druga perutnina za domača tržišča in eksport. Končni cilj izleta je bil otok Marken, ki je pozimi po cele mesece radi zamrznjenja za ladje nedostopen in deloma celo pod vodo. Revne ribiške hiše so tu zgrajene na kolih, slično kot one v ljubljanskem muzeju, ki nam predočujejo prahistorične naselbine na ljubljanskem barju. Prebivalstvo je revno in se preživlja z ribištvom, prodaja vse mogoče domače izdelke za spomin na Holandsko, nebrojnim tujcem, ki romajo preko celega poletja vsak dan skozi te kraje. Ženske nosijo tu svojevrstne noše in ob ušesih dolge čope las, navite v kodre, ki jim segajo do pasu. Toda, kar smo jih videli, niso bile ravno preveč brhke. Srčkani pa so bili otroci v narodnih nošah, ki so v gručah sedeli pred hišami.

Naravno, da nas je v Volendam že čakal fotograf z naročeno skupino domačinov ob malem kanalu z dvigljivim mostom, da nas ovekoveči. Še danes mi je žal, da nisem vzel te slike, ker bi jo želel podariti naši Zvezi za tujski promet, da vidi kako se zunaj vodi ta industrija, od katere se preživlja tisoče podjetnih in najdljivih obrtnikov, kramarjev in celo železniške družbe. Proti večeru smo se vrnili zelo razočarani v Amsterdam. Morda smo preveč pričakovali? Le eno sem vedel gotovo, da je Holandska, ki sva jo videla z g. predsednikom na poti do Amsterdama, nekaj čisto drugega, kakor pa ti kraji našej reklame.

Zvečer se je vršil v velikanski dvorani za veselilne prireditve skupen

General Electric Co., največji elektrokoncern sveta.

A. E. G. njegovo evropsko oporišče. Razmerje ameriške Gen. El. Co. do nemške A. E. G. (Allgem. Elektrizitätsgesellschaft) dobiva jasnejše oblike. A. E. G. bo zvišala svojo glavnico na najmanj 210 milijonov mark in bo prepustila G. E. C. nekako sedmino svoje delniške glavnice. Ker je G. E. Co. kupila v zadnjih tednih na evropskih borzah velike množine delnic A. E. G., računajo, da imajo Amerikanci petino do četrtino delnic nemškega podjetja v svojih rokah. Tako Amerikanci kot Nemci povdarjajo, da bo večina delnic A. E. G. ostala v nemških rokah. Preko družbe Osram se je izvršila glavnična vezava med ameriškim in nemškim elektrokoncernom. O tem je »Trgovski list« žele poročal.

A. E. G. si je izbrala sedaj pot, po kateri je šlo že več nemških družb (I. G. Farben, Glanstoff, Opel) in ki obstoji v tem, da se dobijo za ekspanzijo potrebna sredstva iz inozemstva ali potom kakšne inozemske družbe, ker ozki nemški glavnični trg za tako ekspanzijo ni prišel v poštev. Izredno razširjenje velikih mednarodnih električnih družb, ustanovitev mednarodnih kombinacij v Evropi in v U. S. A., ki so bile posledica neprestano napredujoče elektrifikacije v vseh deželah sveta, so povzročile v mednarodnem električnem gospodarstvu hud konkurenčni boj. Zlasti pet svetovnih koncernov je, ki bijejo hud konkurenčni boj na svetovnem elektro-trgu: General Electric Co., Westinghouse Electric and Manufacturing Co., Siemens koncern, A. E. G. in Brown Boveri Co. Ostale večje električne družbe, kot Thomson Houston (Francija), Associated Electrical Industries (Anglija) in skupina Schneider-Empain, se ne morejo smatrati kot samostojne družbe; prvi dve kontrolira General Electric, zadnja pa koncern Schneider-Creuzot. Tako glede števila kontroliranih tovarn kot glede obsega delovanja je General Electric največji elektrokoncern sveta. V Ameriki ima trideset lastnih tovarn; zraven pridejo še kontrolirana podjetja doma in v inozemstvu, pripadajoča večinoma industriji jaknega toka. A tudi na polju nejakega toka je koncern že daleč pridr (radio, telefon, zvočni film). Udeležbe in interesne skupnosti z mednarodnimi družbami so napravile G. E. C. za podjetje, ki razteza svoje niti po vsem svetu. — Sedaj izvršena udeležba pri A. E. G. naj razširi delovalni radij ameriškega koncerna zlasti v Evropi, kjer se je nemško podjetje močno zadržalo. Prednosti te zveze za A. E. G. obstojijo v možnosti, da izvede s pomočjo kapitala ameriške družbe svoje ekspanzijske načrte, posebno v Južni Evropi. Z drugimi besedami: Udeležba G. E. C. pri A. E. G. bo omogočila nemškemu koncernu ojačenje eksporta. Nova skupina G. E. C. — A. E. G. bo predstavljala v bodoče v svetu blok, ki bo imel spričo velike glavnične moči vodilno mesto v električni industriji.

Inozemski interesenti ameriškega koncerna so združeni v I. G. E. C. (Internat-

tional General Electric Co.). Ta kontrolira poleg omenjene francoske in angleške družbe še družbo d'Electricité et Mécanique de Belgique, dalje Špansko Iberica de Construcciones Electricidad, italijansko Generale di Elettricità, holandski koncern žarnic Philips in slednjič na Japonskem Shibaura Engineering Works. Najmočnejša evropska opora I. G. E. C., nemška A. E. G., je zadnja pridobljena postojanka. Pričakujejo, da se bo nova glavnična moč kmalu javila, morda tudi pri nas v Jugoslaviji. Glavnico nameravajo pozneje zvišati še preko sedaj določene svote 210 milijonov mark.

VELIKANSKA FUZIJA AMERIŠKIH BANK.

V Ameriki sta se fuzionirali banki Equitable Trust Co of New York in Seaboard National Bank of New York. Obe banki razpolagata z glavnico 800 milijonov dolarjev. Prva imenovana banka leži sredi v newyorškem bančnem okraju, njeno glavnico (doslej 465 mil. dol.) bodo dvignili na 100 mil. dol. Oba zavoda sta se razvila iz majhnih začetkov do svetovnoznanih podjetij. Že v pričetku tega stoletja sta imela samo lokalni pomen, a že pred vojsko je imela. Eq. Tr. Co. podružnice v Londonu in Parizu in je pariška tvrdka sedaj med najodličnejšimi bankami. Oba zavoda imata tudi podružnice v Mehiki in na Kitajskem.

O AVSTRIJSKI INDUSTRIJI KLAVIRJEV.

Položaj te industrije se je proti lanskemu letu nadalje zelo poslabšal, produkcija je padla za četrtino do tretjino. Slaba domača prodaja je v bistveni zvezi s stanovanjsko bedo. Prodaji pa škoduje zelo tudi tehniški napredek gramofonske in radioindustrije ter pogosto tudi spremenjena mentaliteta prebivalstva, ki se je v posebno močni meri oklenilo sporta. Vplačila se vršijo večinoma v obrokih, a še teh se kupci ne držijo. Nekoliko manj neugodne so eksportne razmere, čeprav je tudi tukaj na poti visoka carina in nova narodna industrija v posameznih državah, n. pr. v Poljski in Italiji. Vsekakor se pa izvažajo avstrijski klavirji v Ogrsko, Poljsko, Jugoslavijo, Rumunijo, Švico, Italijo, Holandsko in Skandinavijo. Povsod se javlja močna nemška konkurenca. Nekoliko boljše so razmere za avstrijske znamkine klavirje, ki dobijo prijatelje kljub visoki carini.

BANKA Z DELNIŠKO GLAVNICO 2428 MILIJONOV DOLARJEV.

Vodstvu newyorške National City Bank in Corn Exchange Bank sta pridili načrtu spojitve obeh zavodov. Premožnje obeh bank bo znašalo 2428 mil. dol. Delnice se bodo zamenjale v razmerju 1 1/2 (Nat. C. B.) proti 1 (C. E. B.). Ko se je izvedelo o sklepu vodstva, so delnice obeh bank na borzi takoj poskočile.

VSLED KREDITNEGA PODRAZENJA NAZADUJE STAVBNO GIBANJE V AMERIKI.

Na polju stavbnega financiranja zavzema odlično mesto ameriška banka S. W. Straus in dr. Znana je tudi v Evropi po pogajanjih glede posojil za stanovanjske stavbe. V zadnjem mesečnem poročilu povdarja ta banka, da je podraženje kredita v Ameriki zelo neugodno vplivalo vsaj na razvoj ene važne industrijske panoge, namreč na razvoj stavbne obrti. V nasprotju z drugimi industrijami nima stavbna obrt možnosti, da bi se okoristila s sedanjo delniško emisijsko konjunkturo in trpi zato že eno leto na občutnem pomanjkanju kapitala. Banka je ugotovila, da so pričeli v 577 ameriških mestih v avgustu s stavbami v skupni vrednosti samo 256 milijonov dolarjev, kar je 11 odstotkov manj kot v juliju in 18 odstotkov manj kot v lanskem avgustu. Avgust je bil sedaj že četrti mesec, ko so mogli ugotoviti neprestano padanje stavbnega gibanja v Zedinjenih državah. Banka pravi, če bo šlo tako s krediti naprej, da tudi v bodoče ni pričakovati zboljšanja.

NOV BOJ V BENCINU?

V U. S. A. so padle cene bencina v avgustu za ca. 20 odstotkov. Za to nazadovanje navajajo dva vzroka: prvič produkcijo surovega petroleja, ki je v zadnjih mesecih spet močno narasla, drugič nov konkurenčni boj, ki ga je baje pričela angleško-holandska skupina Shell proti ameriški Standard Oil. — Skupina Shell je med drugim v zadnjih mesecih omrežje svojih tankovnih štacij v U. S. A. bistveno razširila in oddaja v svrhu vpeljave nove cenene bencinove mešanice. Ker je začela uporabljati skupina Shell iste odredbe tudi v evropskih deželah, mislijo, da bodo tudi v Evropi cene bencina močneje padle, kar se je doslej kljub ameriškega znižanju cen, komaj poznalo. Pri tem je treba še pomisliti, da se glavna porabna doba za bencin bliža svojemu zaključku in da bodo skušale družbe z nižjimi cenami pritegniti nase širši krog odjemalcev. Zaenkrat ne moremo razumeti, kako bi se dale z novim bojem spraviti v sklad znane vesti o uspešnih pogajanjih med obema skupinama glede mednarodnega sporazuma o ceni bencina itd.

MEDNARODNI SPORAZUM V INDUSTRIJI VEZENIN.

V nemški, avstrijski in švicarski industriji vezenin se javlja močna struja za medsebojni sporazum. Zastopniki so se enkrat že sešli in sicer v St. Gallenu v Švici. Govorili so o potrebnih odredbah za neobhodno potrebno sanacijo mednarodne industrije vezenin in o drugih perečih vprašanjih. Manj važna podjetja naj se likvidirajo. Zelo ugoden za sporazum je sedanji tržni položaj, ki kaže občutno dviganje cen.

NOVI SVETOVNI TRUST MARGARINE.

Med obema velikima margerinskima koncernoma Margarine-Unie in Lever Brothers Ltd se je po dolgotrajnih pogajanjih dosegla provizorična pogodba, pa kateri se bo v svrhu popolnega sodelovanja združila od 1. januarja 1930 dalje glavnic obeh družb. Glede poslovanja bosta obe družbi enakovredni. Nova skupina predstavlja glavnično moč 80 milijonov funtov! Ceno bodo takoj zvišali za 2 šilinga pri 100 funtih in bodo že s tem dobili na leto dva milijona funtov dohodkov več. Dalje nameravata družbi zvišati svoje glavnic o z izdajo novih osnovnih delnic po ugodnih pogojih. Pričeli so tudi že z izdelovanjem temeljev za končno veljavno pogodbo. Vse to poročajo »Daily News«.

PRODUKCIJSKA OMEJITEV AVSTRIJSKE PAPIRNE INDUSTRIJE.

Trajno nizko vodno stanje povzroča avstrijski papirni industriji velike skrbi. Že nenormalne vremenske razmere v pretekli zimi so otežkočile vodno preskrbo obratov, suho vreme zadnjih tednov je pa položaj tako poostriilo, da so morali večkrat uvesti omejitve v fabricaciji papirja. Če se vremenske razmere ne bodo že v najbližjem času zboljšale, je treba računati s 15- do 20-odstotno produkcijsko omejitvijo. Fabricacijske težave v zvezi z zvišanjem cen za les so napotile avstrijske papirnice, da so cene papirja generalno zvišale. To zvišanje znaša po kakovosti papirja 3 do 11 odstotkov. — Pomanjkanje vode se je jelo občutno javljati tudi že pri drugih industrijskih panogah, ki so navezane na vodno moč.

RENTABILNOST NEMŠKE KEMIČNE INDUSTRIJE.

V zadnjih letih se je število onih delniških družb nemške kemične industrije, ki so ostale brez dividende, zelo zmanjšalo. Leta 1925 je bilo takih družb še 70%, leta 1927 samo še 28,9%, lani pa 20,5%. Prištevši I. G. Farben in industrijo umetne svile, dobimo za lani povprečno 9,9-odstotno obrestovanje glavnice (proti 9,4 v letu 1927 in samo 6,6 v letu 1925). Brez omenjenih dveh činiteljev je bilo obrestovanje 8,1-odstotno (6,8 in 3,1%). Eksport kemičnih izdelkov iz Nemčije je izredno narasel: njegova vrednost je znašala leta 1925 937 milijonov mark, lani 1318, letos v prvi polovici 710. Splošna prodajna in gospodarska kriza se je v kemični industriji doslej kaj malo poznala, zlasti še, ker se odvijajo od leta do leta nove produkcije. Seveda je tudi napredujoče sindiciranje v tej industriji veliko pripomoglo, da se je mogel kljub nastajajoči industriji v konkurenčnih deželah nemški eksport trajno bistveno dvigniti. To beremo v statistiki, ki jo je izdalo Društvo za varstvo koristi nemške kemične industrije (Verein zur Wahrung der Interessen der chemischen Industrie).

Kvalitativno najboljše

nogavice volnene in flor, rokavice, triko perilo, vestje, puloverje, žepne robce, naramnice, kravate, ovratnike, srajce, razne čipke in vezanine, kompletna potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike edino le pri

JOS. PETELINCU, Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika ob vodi.
Na veliko! ☉ Telefon 2913. Na malo!

VELETRGOVINA kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN

LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

TISKARNA MERKUR

TRG-IND. D. D.

LJUBLJANA
Gregorčičeva
ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, štatute, tabele, letake i. t. d. Knjigoveška dela izvršuje v LASTNI KNJIGOVEZNIKI

Štev. 19.682

Razglas.

Razpisujem na podlagi čl. 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu na dan 15. oktobra 1929 ob 11. uri dopoldne

I. javno pismeno ofertalno licitacijo,

ki se vrši pri gradbenem oddelku Oblastne samouprave v Ljubljani, za zgradbo železobetonskega obokanega nadvoza čez železnico pri Višnjigori.

Pogoji so razvidni na razglasu na uradni deski gradbenega oddelka, Gosposka ulica 15/I.

Komisar Oblastne samouprave oblasti ljubljanske:
Dr. Marko Natlačen s. r.